

JULESALMENE	side 6
BYMISJONEN	side 7
SKJÆRGÅRDSGENERALEN	side 8-9
JULEHILSEN FRA ILULA	side 10
OSPEVIKA VED PORTØR	side 11
GUDSTJENESTENE	side 13

SKAGERRAK SPAREBANK

Fra Kantoriets Haydnkonsert.

Hannah Carding og de andre akkompagnatørene.

Kragerø kirke

Et år forsinket feiret Kragerø kirke i slutten av november sin 150-årsdag - med en egen jubileumsuke. Det hele starta med temagudstjeneste på søndag 21. november, med tema «En kirke for Kragerø»: Det ble vist hvordan kirka og menigheten gjør en positiv forskjell i lokalsamfunnet Kragerø. På søndag kveld kunne så 170 Kragerøbeboere glede seg over klassisk konsert i kirka: Ås kirkekor og Kragerø kantori gav til beste Johann Michael Haydns «Requiem i C-moll», ledsaget av fantastiske, unge musikere. Disse hadde før sangerne satte i gang, framført – på imponerende måte - vakker musikk av Joseph og Johann Haydn. Tilbakemeldinger fra konsertgjestene er utelukkende positive: Stor honnør til sangerne og musikerne, og glede over at klassisk musikk, framført på høyt nivå, kan oppleves i Kragerø.

Jentene fra Danseinstituttet.

Mandagens jubileumsarrangement hadde tittel «Kulturkveld». Bak denne overskrifta skjulte det seg et mangfoldig innhold – elegant og ledig presentert og bundet sammen av Per Apelseth. Hans prolog, spesialskrevet for anledningen, falt i svært god jord hos de som hadde funnet veien til kirka denne kvelden. Det samme gjorde så definitivt Petter Dahlgrens gitarinnslag og sanginnslagene ved tre flinke jentevokalister. «Flott» var gjengangerordet i kirkeradene etter at disse hadde vært i sving. Fotoklubbens bildeutstilling og Arne Fred

*Per Apelseth.
Kulturkveldens
konfransier.*

*Leif Pettersen framfører
Gallerisangen.*

Flere glade barnekorsangere.

150 ÅR

Solbekks visning av bilder fra gamle Kragerø, fikk mange frammøtte til å nikke både gjenkjennerne og anerkjennerne. Danserne fra «Elines danseinstitutt» og tre «junior-pianister» imponerte også stort, likeså Leif Pettersen, som på karakteristisk vis framførte sin underfundige «Gallerisang». En god gjeng tilhørere gikk fra kirka og ut i novembermørket svært så fornøyde.

Tirsdag kveld var avsatt til barnekorkonsert. Etter pizza-bonanza i Metodistkirka, inntok totalt cirka 50 unge sangere fra tre forskjellige kor, jubileumskirka. Etter tur gav de tre korene de frammøtte tilhørerne sangopplevelser som til de grader var prega av glede og «trøkk»: Både «Soul Children» fra Løkka – leda av Ingun Buen Andresen -, «Støle kirkes barnekor Le-

Sangglede under barnekorkonserten.

Fra kulturkvelden

vangsheia» – leda av Jorunn Myre og Hellekirkens to kor («Angels» og «Hellekirkens minikor») – leda av Sharlene Lia - fikk velfortjent applaus fra de hele 160 tilhørerne. De gode ordene og den hjertelige takken fra kveldens konferansier Kari Hole var så absolutt for-tjente.

Onsdagens arrangement hadde overskriften «Historisk aften». Da gav Kåre Preben Hegland, historiker og lektor ved Kragerø videregående skole, et tilbakeblikk på Kragerø kirkes tidlige historie. Som delforfatter av jubileumsbok laga i anledning 150-årsjubileet, med særlig ansvar for liv og virke i kirke og menighet de siste 25 år, tok han oss gjennom de viktigste begivenhetene som hadde skjedd i løpet av disse årene. Tidligere prost Leif

Kåre Preben Hegland beretter fra Kragerø kirkes nyere historie.

Leif Westermoen forteller om inventaret i kirka.

Harald Monsen på prekestolen, med nytt prekestolklede og bursdagsballonger

Westermoen overtok stafettspinnen og gav oss som var til stede - cirka 40 mennesker - en uhyre innholdsrik og interessant innføring i historien og bakgrunnen til noen av de viktigste gjenstandene i kirka: lysekronene, lysestakene, alterbibelen, døpefonten med dåpsfat og -mugge, alterkorset, oblateska, pluss pluss. Det talte ord som foredragsholderne benyttet seg av på utmerket måte, ble supplert av nydelig framført musikk ved en forsterka gruppe «KVART på 4». Blomstene som kveldens konferansier Harald Monsen delte ut til foredragsholderne og musikerne kunne ikke vært mer fortjente.

Fredrik Hougén var tema for kveld nummer 5 under jubileumsuka. Det var leder i Kragerø Menighetsråd, tidligere lærer Olav Drevland, som holdt foredrag om denne «Kragerøs svar på Bjørnstjerne Bjørnson». Drevland begrunna innledningsvis hvorfor det var avsatt en hel kveld til Hougén: Han var en kirke-, skole- og samfunnspioner uten sidestykke i den perioden Kragerø kirke ble oppført. 200 årsdagen for hans fødsel falt egentlig inn i den planlagte jubileumsuka 2020

Fra torsdagskvelden. Olav Drevland med kveldens hovedperson, Fredrik Hougén.

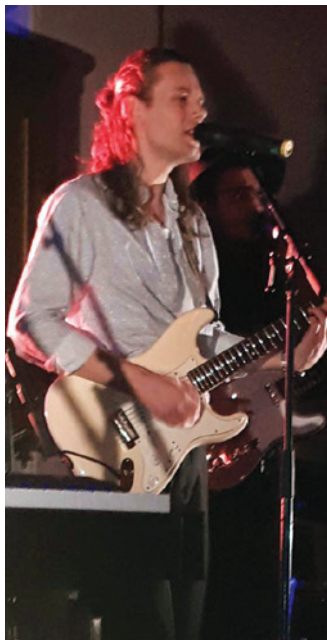
Fra «Historisk Aften». Musikk ved «KVART på 4».

– og jubileumskomiteen hadde da funnet det naturlig at han ble satt fokus på under årets markering også. I foredraget ble lagt vekt på, utenom Hougéns utrolige allsidighet, hans utrettelige kamp for bedre skolemuligheter for særlig «de ubemidlede barn», og for generelt bedre kår for den alminnelige kvinne og mann i Kragerø. Hans innsats under bygginga av kirka i 1870 og Kragerø skole vel 20 år seinere, ble særlig berømt. Til akkompagnement av Atle Olav Ljåstad på piano og orgel, sang de i alt 40 framførte sanger fra «Mads Berg» – med stor sang- og gjensynsglede.

På fredagskvelden var vi tilbake i det musikalske: Sandnals egen Karl Holte Aarø, sammen med musikere Kaja Fjellberg Pettersen, Josef Zachariassen og Bjørn Kåre Odde, gjennomførte på strålende vis sitt program i ord og toner – kalt «Inn i desemberlyset». En rekke velkjente salmer og sanger ble framført, svært mange i betagende folkemusikalsk drakt, - i tillegg deklamerte Karl kjente og kjære tekster. Da han på sin egen måte framførte H C Andersens «Pigen med Svoelstikkerne», var vel intet øye tørt. For ikke å snakke om da han som ekstranummer gav til beste «O helga natt»: Fantastisk, rett og slett. Da menighetsrådsleder Olav takket Karl & Co for konserten, sa han noe om at «de som etter dette ikke er i advents- eller førjulsstemning, de vil ikke oppleve denne stemninga i 2021». Sluttapplausen fra de

Fredagskvelden. Karl Holte Aarø og medartister i sving.

Fra lørdagens Singspi-konsert. Her er Martinius Solum.

Mia Brubakken i aksjon.

til kveldens hovedpersoner fra en takknemlig jubileumskomite.

Åttende jubileumsdag, 1. søndag i advent – Kragerø kirkes egentlige fødselsdag: Det var denne dagen i 1870 at kirka ble tatt i vanlig bruk, etter at den var offisielt innvia 23. september samme år. Under årets covid-forsinka jubileumsfeiring ble bursdagen markert med familiegudstjeneste – leda av prest Harald Monsen. Han prekte om kongen som ikke ville herske men hjelpe folk, - Kirkens venner overrakte sin jubileumsgave til kirka: nytt prekestolklede, to barn ble døpt, 4- og 6-åringsbøker ble delt ut, en duo fra pikekoret sang så vakkert så vakkert, en modell av kirka skapt og gitt av keramiker Ellen Mørkved ble behørig takket for, kantor Robert C gav som vanlig de 90 tilstedeværende storartet orgelmusikk. Og sist men ikke minst: Bursdagssangen ble unisont avsunget og gjallet inne i kirka: «Happy birthday to you, happy birthday kjære kirke».

Ei begivenhetsrik uke var omme, - nå ventet bare festgudstjenesten søndag, 5. desember. Til den skulle blant annet biskopen og en rekke andre inviterte gjester komme, - vi gledet oss! Den planlagte, etterfølgende kirkekaffen i Løkka hadde vi også forventninger til skulle bli en både høytidelig og hyggelig affære. Men så slo koronaen til igjen, og vi ble nødt til å avlyse både gudstjeneste og kirkekaffe. Trist, - men ikke så trist at vi ikke evner å glede oss over den vellykka jubileumsuka vi tross alt rakk å gjennomføre.

Olav A D

Singspi på lørdagskvelden.

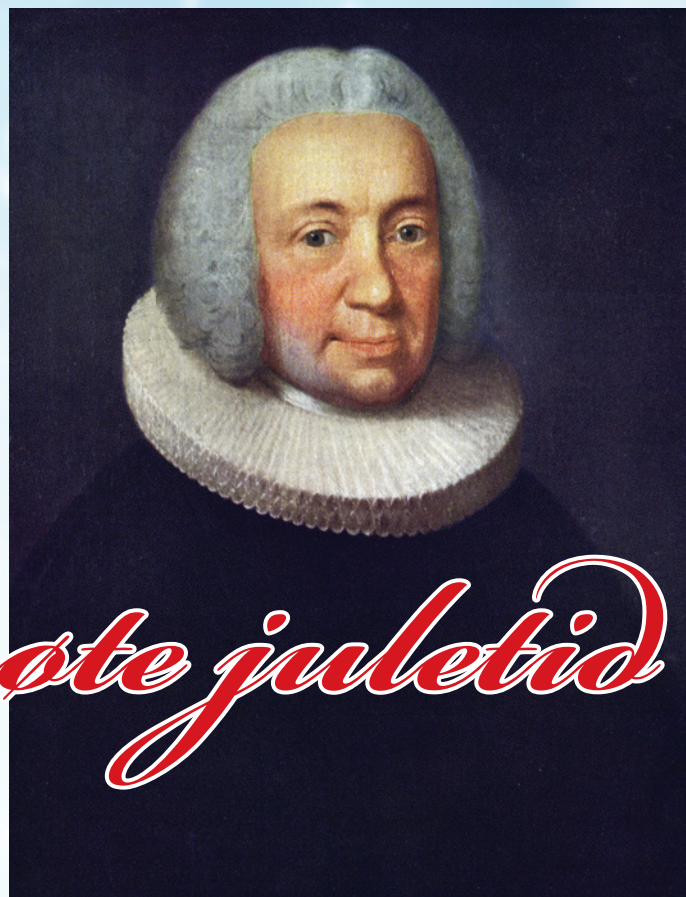

Fra søndagen bursdagsgudstjeneste. Duo fra pikekoret.

Modell av kirka. Laget av keramiker Ellen Mørkved.

Noen av de aller mest slitesterke julesalmene vi har er skrevet av den danske presten og salmedikteren Hans Adolph Brorson (1694-1764). Kort tid før julefeiringa begynte i 1732 fikk han utgitt et hefte med ti salmer. På tittelbladet står det «Nogle Jule-Psalmer ... i hast sammenskrevne Af H. A. B.» Det er usikkert hvor hastig salmene egentlig ble skrevet ned, men de har hatt lang påvirkningskraft, for vi finner faktisk seks av de ti salmene i salmeboka vår: *8 Til høgtid no seg samle*, *35 Den yndigste rose er funnet*, *36 Her kommer dine arme små*, *37 I denne søte juletid* *38 Mitt hjerte alltid vanker* og *83 Saligheten er oss nær*.

I denne søte juletid

Brorson og pietismen

Det lå til familien Brorson å ha prestekall: Hans Adolph var prestesønn og ble også selv prest. Han hadde to eldre brødre, som begge var prester og salmediktere. Hans Adolph vokste opp i Randerup, helt sør på Jylland mot grensa til Tyskland, og i første halvdel av 1700-tallet skylte det en vekkelsesbevegelse fra Tyskland og opp til Danmark-Norge: pietismen. I pietismens ånd skulle prestene vekke folket fra den åndelige og religiøse søvnen de visstnok var falt i. I pietismen er det også sentralt å se foraktelig på vårt liv her på jorden, og lengte etter det himmelske livet. Brorson var vel ansett av den pietistiske kong Kristian VI i Danmark, noe som gjorde at han ble utnevnt til biskop i 1741, et embed han beholdt til sin død, 23 år seinere.

Julesalmene

Den pietistiske innstillingen må ha vært en inspirasjon for Brorsons julesalmer. Salmen *Til høgtid no seg samle* utgjør egentlig bare de to siste strofene i den originale salmen som har ni strofer. Salmen åpner i Brorsons originaltekst med «BOrt, Verdens Jule-Glæde» og fortsetter i noen strofer til med forsaking av verdslige juletradisjoner, slik som syndig dans og drikking. De avsluttende strofene som vi kjenner er mer oppbyggelige og peker mot en jul mer lik den Brorson ønsker seg, hvor unge og gamle samler seg i Jesu Kristi navn.

Salmen *Den yndigste rose er funnet* har samme motiv som den tyske salmen *Det hev ei rose sprunge*, nemlig Jesus som en rose som har kommet til verden og vokst opp blant torner og kratt. Brorsons salme er atskillig lengre, og han får dermed plass til å utbrodere motivet og også vende seg direkte til sangeren: «Å, dere som går gjennom livet / som torner og tistler så stive, / akk hvorfor så stolte og ranke, / fordervet i sinn og tanke?»

Det er en pietists oppmuntring til selvrefleksjon i juletiden.

Her kommer dine arme små er en vakker og kunstferdig skrevet salme. Salmen begynner med oss som ivrig løper til Jesus i stallen, før vi stanser opp og undrer oss over hvorfor han måtte komme ned «til denne verdens tåredal». Salmens avsluttende fire strofer er optimistiske og oppbyggelige, og kanskje er vi tilbake i åpningsscenen når «vi [står] i flokk og rad om deg, vårt skjønnne hjerteblad.»

Mitt hjerte alltid vanker er en favoritt hos mange. Den spiller også direkte på stallmotivet fra juleevangeliet. Av disse Brorson-salmene er dette den mest undrende og meditative, se bare på alle spørsmålene i strofe 3-6. Den svenske folketonen skal nok også ha sin del av æren for salmens favorittstempel.

Den siste salmen jeg vil omtale her synges også til en folketone. *I denne søte juletid* er nesten bare feirende og jublende i teksten. Det er flere halleluja og hosianna å høre i salmen og det er ikke småtterier Brorson byr opp til, når til og med «helvete skal skjelve ved / vår julesang å høre.» Melodien underbygger den feirende og glade teksten ved å gå i den svært uvanlige taktarten fem-firedel. Det gir en følelse av å alltid bli dratt videre til neste frase. Den kan kanskje kalles dansende i karakteren? Vi får håpe Brorson hadde sett gjennom fingrene med melodivalget, som nærmest inviterer til dans.

Halvard Hiis

FØRJULSTID

«Hun hadde kjent på det i flere år allerede og det ble verre og verre for hvert år.

Hvordan skulle hun klare å gjøre det annerledes denne julen?

Det hadde gått på et vis hvert år fordi hun hadde klart å finne en løsning i siste liten.

Frykten for å skuffe barna hang over henne som en mørk sky»

Det var godt å gå en tur i skogen. Det gjorde hun alltid når hun hadde litt mye å tenke på.

Hun tenkte tilbake på tiden da hun selv var barn.

Alle de gode kveldene rundt kjøkkenbordet når de bakte sju slag. Gode bilder. Mange brett med deig som gikk inn og ut av ovnen. Det endte ofte med at de siste småkakene ble i overkant mørke på toppen. Men det gjorde ingenting, det ble alltid nok kaker.

På skolen lagde de fjøler og dørschildt. Med ord. Og hjerter av filt. Kjærlighet.

På "Håndarbeidstua" sydde de forklær til å ha klyper i. Mestring.

Hun husket tilbake på de koselige damene som hjalp til når stingene av moulinegarn ble for korte eller for lange. Omsorg. Gave til mor og gave til far.

Så var det juleavslutninger!

Spenning, glede, full fart hjem etter skolen, pynte seg og så ned på skolen igjen. Alle hadde oppgaver, noen leste vers, noen tente lys og alle sang. Fellesskap. De heldigste fikk trekke vinnerloddene og overrekke gevinstene til de som vant.

Hun satt seg ned i lyngen. Fikk behov for å lete etter flere gode minner og følelser.

Hva var egentlig det viktigste når alt kom til alt?

Hvor skulle hun finne løsningen i år?

Det var alltid koselig å gå på kafè i julestria. Fellesskap. De samme menneskene satt ofte ved de samme bordene. Noen gikk alltid på Tellefsen, andre på Børresen. Ofte med handlenett med gaver under bordene og utvekslet hemmeligheter om hva de hadde kjøpt til sine.

Så var det runden med julebesøk.

Tante Gunda i Smedsbukta, tante Johanne på Thomesheia, Olaug på Sandåsen, familien på Storkollen og flere andre.

Det var like koselig hvert år.

Å finne ut hva vi skulle kjøpe var enkelt før i tida.

Å ha nok penger til å kjøpe gavene for var utfordringen.

"Hva ønsker du deg til jul da? "

Hun visste alltid hva hun ønska seg til jul. Alltid.

Det gjorde foreldrene hennes også. Det var aldri tvil om hva som sto øverst på lista.

Hver julaften når hun åpnet gavene var det alltid spenning og glede over å få noe som hun hadde ønsket seg lenge. Forventning.

Nå satt hun i lyngen og innså hvordan livet var snudd opp ned.

Hun så for seg gavehaugen som lå under juletreet i fjor. Med flere gaver som en egentlig ikke hadde bruk for. Mange forsøk på å gjenskape gleden som en selv opplevde som barn.

Noen gaver hadde vært nok. Det burde stoppa der.

Blikk. Øyeblikk. Opplevelser. Fellesskap. Blinksudd.

Spill. Spenning. Mestring.

Kjærlighet. Ord. Anerkjennelse. Å se og bli sett. Berøring. Tid. Latter. Trygghet.

Respekt. Rettferdighet. Omsorg.

Der fant hun løsningen!

Gavelisten var med ett komplett.....

Vi i Kirkens Bymisjon ønsker alle en god førjulstid!

Beste hilsen Kari Sveberg, virksomhetsleder

Leter du etter en gave til en som har det meste?

Eller har du lyst til å Vippse en gave til Bymisjonskafeen selv? Du kan også Vippse på vegne av en annen som du vet vil sette pris på å støtte Kirkens Bymisjon i Kragerø. Husk å sende bilde av Vippset beløp med navn og mob nr til den du sender gaven på vegne av til mobil 975 957 22. Da kan vi sende en takkemelding på vegne av deg/dere.

Vårt Vippsnummer er 123 790

Hei,.....!

Kirkens Bymisjon i Kragerø har i dag mottatt en gave på kr.....på vegne av deg.

Vi hilser fra.....og ønsker deg/dere en riktig god jul!

MARTIN DALAND, *den nye*

Stiftelsen Skjærgårdsgospel har fått ny sjef, Kragerømannen Martin Daland. For at folk flest skal kunne bli litt kjent med Martin, har «Vi snakkes» hatt et lite treff med han på kontoret i Løkka. Og vi starter inderlig tradisjonelt, med å be om data rundt oppvekst, utdanning og familie. «Jeg er født i 1981 og har vokst opp på Støle. Faren min var klokke og mora mi var også fast kirkegjenger, så det å gå i kirka var en naturlig del av søndagen. Jeg tror jeg kan si at jeg har vært en kristen hele livet mitt, - det har vært naturlig for meg. Jeg gikk barneskolen på Levangsheia skole, og hos den relativt strenge men veldig flinke Åse Lundkvist, fikk jeg anledning til å lære å spille piano. Så bar det inn til «storbyen» = Kragerø for å gå på ungdomsskole, og for etter hvert å ta eksamen fra videregående skole - i år 2000. Der ble jeg ganske snart med i Singspiration, først som medlem av koret, etter hvert som pianist i bandet. Miljøet i Singspi opplevde jeg som godt og lett å komme inn i, - alt i alt må jeg si at årene der ble veldig viktige, de var, sammen med leirer jeg var med på, med og formet meg som menneske og som kristen.

Etter videregående bar det til musikklinja ved Normisjons bibelskole i Staffelsgata, Oslo. De to årene der, sammen med menighetslivet knytta til Filadelfiakirken, bidro også sterkt til utviklinga av kristen-livet mitt. Deretter fulgte ½ år på Menighetsfakultetet, studier i sosialt arbeid. De senere år har jeg tatt en mastergrad i praktisk teologi og ledelse, som har vært viktig for den jobben jeg har hatt siden 2014 og fram til nå, som hovedpastor i Skiens misjonskirke. Veien fram dit hadde selvsagt også sitt innhold: Jeg jobba 1 år på Kreftsenteret og traumesenteret ved Ullevål sykehus, ei tøff men lærerik tid, - så, i 2007, gikk ferden fra Oslo til Skien - derfra pendlet jeg i 4 år til Porsgrunn der jeg jobba i barnevernstjenesten. Innimellom studier og jobbing ble det heldigvis tid til å «leve vanlig» og stifte familie: I 2002 ble jeg gift med Hellejenta Maria Nordli, - etter hvert kom barna Samuel, Benjamin og Miriam. Rett etter at vi ble gift, før barna kom, var kona mi og jeg ute for en svært alvorlig bilulykke, hvor Maria ble livstruende skadet. En fryktelig opplevelse - men noe positivt kom kanskje ut av den: Det som skjedde gav støtet til en ny måte å tenke om livet på, i sin tur førte det til at vi i ett år bodde og jobba i Spania - fordi vi ønska et annet liv enn det vanlige A 4-livet».

«Nå er vi i år 2021, og du er nytilsatt leder i Skjærgårds, - hva har skjedd, hva går nyjobben din ut på?», spør vi - og får svar: «Jeg leste i avisa at tidligere leder Jarle skulle slutte, og tenkte: Spannende... Lurer på hvem som blir ny leder! Så søkte jeg etter hvert selv, uten at jeg hadde trodd at jeg skulle få jobben. Og, i løpet av prosessen videre fikk jeg inderlig lyst på den jobben. Så jeg ble veldig glad da telefonen kom med jobbtilbudet! For å sikre god kontinuitet og overgang i arbeidet i Misjonskirka i Skien, har jeg fram til nå jobba 50 prosent der og 50 prosent i Skjærgårds, - fra i dag av, faktisk, er jeg heltids Skjærgårdsleder. Nå skal jeg forsøke å føre Skjærgårds 40-årige historie videre, ved å lede stiftelsens arbeid, festivaler og arrangementer, - gjerne utvide disse -, pluss lede staben på i alt ti ansatte. Målet for oss må være flere bein å stå på for Stiftelsen, gjennom fornyelse og omstilling. Så håper vi jo at vi ikke skal bli ramma av flere koronarestriksjoner, for om det enn er en del greie kompensasjonsordninger å søke på, så er det opplagt at vi taper penger om koronaen skulle ramme musikk- og kulturlivet igjen. Og: Det er jo festivaler, leirer og konserter vi helst vil drive med! Vi er optimistiske og gleder oss til 2022, - vi planlegger og budsjetterer ut fra at folk både kan og vil komme på arrangementene våre. Det tror vi folk lengter etter. Før koronaen kom, hadde vi cirka 200 festivaldøgn, - og, så håper vi jo å snart være tilbake på det nivået.

Resten av intervjuet vårt med Martin lar vi foregå i mer «selvangivelsesstil»:

- Hvis noen som kjenner deg godt, skulle karakterisere deg, - hva ville de si da?

- Jeg håper de ville si at jeg er trygg, glad og energisk, - at jeg liker å møte folk og at jeg i jobbsammenheng holder hodet kaldt og hjertet varmt.

- Du gikk i flere år og lærte å spille piano, - får du noen gang bruk for pianoerfaringen dine nå?

- Jeg spiller nok for lite men det blir jo av og til hjemmebruk, eller i kirka innimellom. Jeg håper å få mer tid til å gjøre dette i kirken fremover, nå som jeg ikke skal være på «plattformen» hver eneste søndag.

- Er det et «tilleggstalent» du kunne ønske at du hadde?

- Jeg skulle veldig gjerne kunne danse, både fordi det

Skjærgårdsgeneralen

ser skikkelig gøy ut, men også fordi jeg blir skikkelig ukomfortabel dersom det er «fri dans»...

- Når hadde du din siste store kulturopplevelse?

- Det var faktisk på mandag i denne uka. Da var vi i Norkirken i Porsgrunn og hørte på Birgitte Bergerud Larsen og pianisten hennes, - de presenterte en kjempefin julekonsert.

- Hva slags musikk liker du å lytte til?

- Når jeg skal trene, hører jeg på rockemusikk. Ellers er jeg ganske altetende og lytter til alt mulig: jazz,

gospel, lovsang – pluss, ettersom jeg har vært piano-elev under Åse L i mange år, klassisk musikk.

- Hva er det verste du vet?

- Svaret er enkelt: høyder – jeg har høydeskrekk – og rosiner!!!

- Hvilken barndomsdrøm fikk du aldri oppleve?

- Jeg fikk aldri telefon fra Alex Ferguson med forespørsel om jeg ville spille på Manchester United. Man U er fortsatt laget i mitt hjerte!

- Hvem ville du ikke stå fast i heisen med?

- Jeg vil helst ikke dele heis over tid med folk som lukter skikkelig vondt! Spøk til side: Det er ikke så lett å svare seriøst på dette spørsmålet, for egentlig synes jeg det er spennende og lærerikt å være sammen med folk jeg er uenig i. Det jeg er mest redd for, er egentlig svart-hvitt-oppfatninger og «skarpe kanter». Jeg tror livet – og også troen – er mer nyansert og fargerikt enn det.

- Hva er det mest ulydige du har gjort?

- For noen år siden klarte jeg ikke motstå fristelsen til å kjøpe «playstation med FIFA» i julegave til familien fra julenissen. Å bruke penger på dette var nok ikke helt det Maria hadde tenkt...

- Hva er det mest Kragerø'ske, tenker du?

- Menneskelig sett tror jeg det må være trofasthet, lojalitet og stayerevne – som jeg ser blant annet i staben vår her i Skjærgårds, og ikke minst blant de frivillige, men også hjemme på Støle og hos svigerforeldrene mine. Sånn ellers tenker jeg vel som de fleste andre: båt, bading og fiske.

- Hvis du skal slappe av, hva kan du finne på å gjøre da?

- Da kan jeg tenke meg å trene, jeg kan sortere skit-tentøy eller jeg kan sette inn i oppvaskmaskinen – på min helt spesielle systematiske måte. Hvis det er kaos og stress i mitt hodet, så er det godt å skape orden i oppvaskmaskinen...

Vi snakkes håper leserne våre gjennom vår lille prat med han har fått et lite glimt av hvem Martin D er. Vi takker han for å dele litt av seg med oss – og ønsker han all mulig lykke til som Skjærgårdsleder.

Olav A D

Fra Ilula Orphan Program i Tanzania (IOP, misjonsprosjektet til Kragerø menighet) har det kommet mail med oppfordring om å hilse så mye til alle i menigheten, og ønske GOD JUL.

Julehilsen fra Ilula

Samtidig får vi en rask «nyhetsoversikt»: Bygging av egne små hus som frivillige på jentehjemmet kan bo i, frigjør en hel fløy på selve hjemmet. Målet er da at det skal kunne flytte inn 30-40 nye foreldreløse småjenter – som kan få omsorg, skolegang og framtidsmuligheter. Vi får vite at IOP sitt speiderarbeid vokser og bærer gode frukter: Nå er det etablert speidergrupper ved hele 69 skoler, - de som er med i speideraktivitetene har som mål «ingen fattigdom, null sult». Barna og de unge lærer hvordan de skal kunne klare seg som voksne, - ei jente sier: «I feel very happy that I am able to learn how to keep cheeken, may be I can live of it – later on».

Fra «Lord's Hill High School», som Kragerø videregående skole har hatt som «sin» skole gjennom mange år – og har hatt elev- og lærerutvekslinger med -, meldes det om svært gode eksamens-resultater. Rektor Titus, som var i Kragerø i 2018, melder at hans skole i år ble nr 2 av totalt 41 skoler. Skolen er også utgangspunkt for det nye fotballaget, det IOP-støttede «Ilula Tigers». 22. november spilte laget sin første seriekamp – og slo da Kikongoma FC 1-0. Kanskje hjalp det med den «støtte-middagen» som IOP stelte i stand dagen før, - der oppildnet IOP-sjefen Edson (også han tidligere gjest i Kragerø) laget til innsats, - det hjalp tydeligvis.

Et eget prosjekt under IOP-paraplyen er «Farm for the future» - FFF. Det er et utviklingsprosjekt som er tatt initiativ til av tidligere NSB-direktør Osmund Ueland, og kan enklest beskrives som en storstilt landbruksskole. Der utvikles

det nye dyrkingsmetoder som lokale bønder får delta i, det produseres mais-frø på et 1200 mål stort areal, det bygges dammer og vanningsanlegg, det gis opplæring til unge, enslige mødre, pluss mye mye mer. I prosjektet for de unge mødrene, «Young Mothers», er Kragerøjenta Ingrid Eriksen sentral. Mange IOP-støttespillere i Kragerø fikk en grundig orientering om dette arbeidet da det ble holdt supportertermøte med Ingrid til stede i slutten av oktober.

Covid 19 rammer fortsatt Ilula hardt og medarbeidere innafor IOP sin stab har mistet livet. Vi vet jo at det som til nå har hjulpet på totalsituasjonen i Afrika, Tanzania, Ilula er at gjennomsnittsalderen i befolkningen er lav, og barn og ungdom angripes jo ikke så lett. Pr dato er bare cirka 9 prosent av folket i Afrika vaksinert, så utsiktene er ikke just lystelig – heller ikke for Ilula. I tillegg kommer usikkerheten knytta til det ny-muterte viruset fra Sør-Afrika.....

Presidenten i Tanzania, Samia Suluhu Hassan, holdt nylig tale i hovedstaden Dodoma, - der gav hun ros til alle frivillige organisasjoner (NGO-er) som på forskjellige måter bidrar til et bedre liv for folk flest i landet. IOP er inne på ei liste over de 10 beste NGO-ene i landet, - ikke verst!!

IOP Tanzania, ved sjef Edson Msigwa, takker Kragerø menighet og alle andre i kommunen for god støtte og forbønn gjennom 2021. Idet han sier velkommen til Ilula i 2022, ønsker han oss alle en riktig god jul.

Olav A D

TAKK

til korene og dirigent
Sharlene Lopez Lia
for en fantastisk jule/
jubileumskonsert i
Hellekirken.

Ospevika ved Portør

Det er to kirkegårder på Levangsheia, den vakkert beliggende gravlunden på vegen til Portør, Ospevika og Støle kirkegård gjemt i skogen bak Støle kirke.

Kirkebladet har besøkt dem begge og vi er imponert over både beliggenhet og vedlikehold av Ospevika. Støle kirkegård ble tatt i bruk i 1907 og tatt ut av bruk i 1960. Idag vedlikeholdes den av en velforening på Levangsheia og der er det fremdeles noen graver som blir skjøttet.

Ospevika blir vedlikeholdt på en utmerket måte av kirketjener Per Oddvar Ødegaard på Skåtøy. Den ble anlagt i 1865 og ble utvidet i 1996. Vi har kommet til at det er tre gravminner på Ospevika som bør få varig vern. Det er doktor Ragnvald Bentzon og hustru Cathrine, forlagsdirektør Harald Vollan Grieg og tollstedsjef Ole Halvorsen.

Ragnvald og Cathrine Bentzon

Ekteparet bosatte seg i Kragerø 1908, han som lege og hun som husmor og en sosialt aktiv likestillingsforkjemper. Begge var født i Bergen.

Dr. Bentzon engasjerte seg tidlig i arbeidet for å etablere eget sykehus i Kragerø. Det nye sykehuset ble innviet den 25. februar 1914, på dr. Bentzons 35-årsdag.

Dr. Bentzon var en høyt aktet praktiserende lege, ikke minst i skjærgården. Det er ennå endel folk i vårt distrikt som husker han og at han kom på sykebesøk med skyssbåt fra Kragerø. For disse er han en legende. Han var direktør og overlege ved sykehuset fra etableringen og til 1949. Han gikk bort i 1953 og hviler sammen med sin hustru på Ospevika. Deres gravminner bør gis varig vern.

Cathrine var også en stor personlighet. Hun engasjerte seg i Kragerø i arbeidet for likestilling mellom kjønnene, hun var sosialist, men anbefalte likevel at man burde stemme på Høyre fordi Høyre hadde flest kvinner på lista til kommunevalget. Hun var medstifter av foreningen «Internasjonal kvinneliga for fred og frihet» og støttet etableringen av Sosialistisk Folkeparti. Hun døde i 1962.

Forlagsdirektør Harald Grieg, Oslo

I likhet med dr. Bentzon stammet også Harald Vollan Grieg fra Bergen. Han var født i 1894 og døde i Oslo i 1972. Når vi finner Griegs grav ved Portør har det nok sammenheng med at han hadde sommersted på Styrmannsholmen i Portør. Under store deler av krigstiden bodde han og kona fast på Styrmannsholmen.

I 1920 ble Harald Grieg ansatt i Gyldendal Boghandel, Nordisk forlag i Oslo. Bokhandelen utviklet seg snart under Griegs ledelse til å bli Gyldendals Norske forlag. Fra 1928 var han enedirektør. En stilling han hadde fram til 1970. Han

fikk stor betydning for norske forfattere og deres utgivelser i Norge. Han var bror til forfatteren og krigshelten Nordal Grieg som omkom i 1944.

Under krigen ble han avsatt som direktør og tilbragte en tid på Grini fangeleir. Han var tilbake i jobben igjen i 1945 og stod i den fram til sin død i 1972, de siste to årene som arbeidende styreformann. Han og konas sterke tilknytning til Portør var nok bestemmende for at de valgte Ospevika som sitt siste hvilested. Hans kone Solveig Beda Grieg var en kjent norsk forfatter under kunstnernavnet Solveig Christov. Hun mottok Riksmålsforbundets litteraturpris i 1962. Hun var født i Drammen i 1918 og døde i 1984. Harald Grieg var en nasjonal størrelse, hedret som han var som Kommandør av St. Olav og deres gravminne bør gis varig vern.

Skipper og tollstedsjef i Risør Ole Halvorsen

Ole Halvorsen ble født på Saltverksmyra på Jomfruland i 1859. Hans foreldre var Ingeborg Enertsen født i Drangedal og Halvor Paus Larsen født i Nissedal. Ole Halvorsen var av samme slekt som Harald Holst Halvorsen og fru Agathe Bongor på Skåtøy.

Ole Halvorsen reiste som 14-åring til sjøs med en Kragerøskute og i 1878 tok han styrmannseksamen. Han ble seinere skipper på flere seilskuter og en gang reddet han et amerikansk mannskap som var i skipsnød i Atlanteren. Dette ble han tildelt en medalje for. Seinere i 1919 ble han tildelt Kongens Fortjenestemedalje i gull for sin innsats for tiltak for norske sjømenn i alderdommen. Da var han imidlertid gått i land og fått stillingen som tollkasserer/tollstedsjef i Risør.

I 1928 flyttet han tilbake til hjemkommunen Skåtøy og bosatte seg på Støle, hvor han kjøpte en eiendom. Han levde fram til 1938 og i denne perioden ble han en pioner for veibygging. I 1930 startet han arbeidet med den såkalte SSS-veien, som står for Sannidal/Skåtøy/Sønedeled. Han og mange andre fant det av stor betydning at det var en ytre vei fra Sannidal - Kjølebrønd - Stabbestad - Støle - Levang - Gjernes - Sønedeled. Han samlet veisjefer, ordførere og andre notabiliteter i 2 fylker, 5 kommuner til et stort møte i 1930 på Støle. Her ble det fattet et prinsippvedtak og Ole Halvorsen ble utpekt til leder og lensmann Midtgaard nestleder for byggekomiteen. Med stort engasjement og kraft kastet den aldrende Ole Halvorsen seg inn i arbeidet, og han lyktes med prosjektet og fikk også anledning til å se det nærmest fullførte veiprojektet. Han er i Kragerø kommune hedret med at veien idag bærer hans navn - fra Stabbestad til fylkesgrensen og ved Støle kirke er det også reist en byste av Ole Halvorsen. Han var gift med Karen Evine (født Evensen) f. 1862, død 1947. Hun solgte eiendommen på Støle i 1942 til Kragerø-typografene som benyttet den som feriehem. Gravminnet ved Ospevika kirkegård bør gis varig vern.

Arnfinn Jensen

TESTAMENTARISK GAVE TIL SKÅTØY

Rigmor Bakketun, som ble begravet på Skåtøy kirkegård i januar 2021, har i sitt testamente tilgodesett Skåtøy med kr. 200.000,-. Hun hadde bestemt at kr. 100.000,- skal brukes til utbedring av kirkegårdsmuren. Videre vil kr. 100.000,- bli benyttet til kulturtiltak i regi av Heidi Felle og en komite bestående av Lars Bakketun, Tor Dønvik og Arnfinn Jensen, om mulig arrangementer i Skåtøy kirke.

Arnfinn Jensen

**Støtt våre
annonsører
– de støtter
oss!**

**Kragerø
- Perlen
blant
kystbyene**
Edvard Munch

Vi snakkes

**Menighetsblad for Kragerø, Helle,
Skåtøy og Levangsheia sokn.**

Menighetskontoret:

Besøksadr.: B13, Ytre Strandvei 3, 3770 Kragerø
Postadr.: Pb 128, 3791 Kragerø
Bank: 2655.55.76403

Redaksjonskomite:

Olav Drevland 988 37 224
Harald Monsen 900 76 544
Morten Skjævestad 915 82 214
Harald Gulstad 35 98 63 67
Arnfinn Jensen 905 84 852

Vestmar Nett AS

kragerø energi

Vi bytter navn!
Fra Krager Energi AS til

Alt annet blir som før. Det kan du stole på.

FOSSING STORMOLT AS
Med hjerte for laksen!

**BYGGMESTER
ANDERS OLSEN AS**

Skåtøy • Tlf. 922 25 985

**KE Kragerø
Elektriske**
Kirkegt. 14 • Tlf. 35 98 65 60

sport 1
Kragerø

Hjallum A.s
Ing. og aut. Rørleggerforretning
Tlf. 35 98 13 75 • Fax 35 98 35 65

VELKOMMEN TIL GUDSTJENESTE!

Helle – Kragerø – Levangsheia og Skåtøy sokn

DESEMBER 2021

Fredag 24. desember: *Julaften*

Kragerø kirke kl. 14.00 og 16.00

Julegudstjenester.

Kjell Wedø

Skåtøy kirke kl. 14.00

Julegudstjeneste.

Trond Engnes

Hellekirken kl. 15.00

Julegudstjeneste

Harald Gulstad

Støle kirke kl. 16.00

Julegudstjeneste

Trond Engnes

Fredag 25. desember: *Juledagen*

Kragerø kirke kl. 11.00

Høytidsgudstjeneste.

Harald Monsen

Fredag, 31. desember.

Nyttårsaften

Kragerø kirke kl. 23.00.

Midnattsmesse.

Harald Monsen

JANUAR 2022

Lørdag 1. januar: *Nyttårsdag*

Kragerø kirke kl. 12.00

Trond Engnes.

Frelsesarmeen

9. januar: *2. søndag i*

åpenbaringstiden

Kragerø kirke kl. 11.00

Gudstjeneste

Harald Monsen.

Hellekirken kl. 11.00

Gudstjeneste

Harald Gulstad.

16. januar: *3. søndag i*

åpenbaringstiden

Kragerø kirke kl. 11.00

Gudstjeneste

Trond Engnes

Støle kirke kl. 11.00

Gudstjeneste.

Harald Monsen.

23. januar: *4. søndag i*

åpenbaringstiden

Kragerø kirke kl. 11.00

Gudstjeneste

Harald Monsen.

Hellekirken kl. 11.00

Gudstjeneste.

Harald Gulstad

30. januar: *5. søndag i*

åpenbaringstiden

Kragerø kirke kl. 11.00

Gudstjeneste.

Harald Gulstad

FEBRUAR

6. februar: *6. søndag i*

åpenbaringstiden

Kragerø kirke kl. 11.00

Gudstjeneste

Trond Engnes

Støle kirke kl. 11.00

Gudstjeneste.

Harald Gulstad.

13. februar: *Såmannssøndag*

Hellekirken kl. 11.00

Gudstjeneste

Harald Monsen

Skåtøy kirke kl. 11.30

Gudstjeneste.

Harald Gulstad.

20. februar: *Kristi Forklarelsesdag*

Kragerø kirke kl. 11.00

Gudstjeneste

Harald Monsen

Støle kirke kl. 11.00

Gudstjeneste.

Trond Engnes.

27. februar: *Fastelavnssøndag*

Hellekirken kl. 11.00

Gudstjeneste

Harald Gulstad.

Kragerø kirke kl. 18.00

Gudstjeneste

Harald Gulstad

MARS

6. mars: *1. søndag i fastetiden*

Kragerø kirke kl. 11.00

Gudstjeneste.

Harald Gulstad.

Støle kirke kl. 17.00

Gudstjeneste. Harald Monsen.

Årsmøte etter gudstjenesten

13. mars: *2. s. i fastetiden*

Hellekirken kl. 11.00

Karnevalsgudstjeneste.

Harald Gulstad.

Skåtøy kirke kl. 11.30

Gudstjeneste. Harald Monsen

Årsmøte etter gudstjenesten.

20. mars: *3. søndag i fastetiden*

Støle kirke kl. 11.00

Gudstjeneste.

Trond Engnes.

Kragerø kirke kl. 18.00

Gudstjeneste

Trond Engnes.

27. mars: *Maria Budskapsdag*

Hellekirken kl. 11.00

Gudstjeneste

Harald Gulstad.

Kragerø kirke kl. 11.00

Samtalegudstjeneste

Harald Monsen

APRIL

3. april: *4. søndag i fastetiden*

Kragerø kirke kl. 11.00

Gudstjeneste

Harald Gulstad

Støle kirke kl. 11.00

Samtalegudstjeneste.

Harald Monsen.

Med forbehold om endringer.

Se www.kragerokirkene.no

Kragerø & Drangedal
Begravelsesbyrå

– etablert 1960 –

Verdighet ved
livets slutt

For priser og
informasjon; se:
www.bkd.no

Vakttelefon hele døgnet, 7 dager i uken: **35 98 21 94**

evashage

BLOMSTERBINDERI OG KAFÉ

Torvgata 12, 3770 Kragerø • 35 49 90 30

Optiker Vestøl as
35 98 17 56
Torvgt. 20, 3770 Kragerø

ARKITEKTHUSET
LUNØE & LØFFLER

SIVILARKITEKTER
MNAL

Europris
MER TIL OVERS

-Vestøl-
Herre- og ungdomsklær

 Hageland
www.hageland.no
Ørvik Plantemarked

Frithjof Johnsen

P. A. Heuchs gt. 2 • Jernbanetorget • 3770 Kragerø
Tlf. 35 98 16 68 • post@jernia-kragero.no

JERNIA
Servicetelefon 015 50 100 • www.jerniajeden.no
ting & tang

**SPAREBANKEN
SØR**

**Elektroinstallatør
Terje Jørgensen AS**

Kalstadveien 7
3770 Kragerø
Tlf.: 911 35 723

elektrikerkjeden

norgeseliten

Din trygghet - vårt ansvar!

Tannlege Bernt A. Grøgaard

Brødrene Brubakken AS

KRAGERØ HOTELL

tlf. 48 11 02 22 • kragerohotell.no

Kragerø Blomsterleverandør
i over 100 år

35 98 18 14 – 35 98 22 09 – 35 98 20 87

Den lokale leverandør av gravmonumenter
Navntilførsel, oppussing m.m.

Tlf. 35 99 04 04 • Fax. 35 99 83 44

– Ta kontakt for avtale

DØPTE KRAGERØ KIRKE:

17.10.21 Christopher Andreassen
24.10.21 Ella Wilhelmsen
14.11.21 Mikkel Ask Paulsberg
14.11.21 Leah Williams Flåm
21.11.21 Johannes Uberg Thorkildsen
21.11.21 Tiril Ohnstad Bergstad

DØPTE STØLE KIRKE

21.11.21 Johanna Jakobsen

DØPTE SKÅTØY KIRKE

10.10.21 Halthan Brenden Ødegaard

DØPTE HELLEKIRKEN

10.10.21 Liam Danielsen-Fossen
14.11.21 Henrik Vindfjell Nilsen

DØDE

KRAGERØ KIRKE/KAPELL - KRAGERØ OG SKÅTØY/KALSTAD KIRKEGÅRD

04.10.21 Bjørg Sandvik
09.10.21 Egil Blankenberg
10.10.21 Svein Hansen
23.10.21 Holger Westh Rasmussen
31.10.21 Jørgen Jarandsen
01.11.21 Inger Sigveland
03.11.21 Inga Kjærra
06.11.21 Kirsten Ljønes
08.11.21 Harald Svendsen
08.11.21 Kari Mørland
10.11.21 Christian Løvstad
21.11.21 Torill Blankenberg
27.11.21 Ivar Kay Nilsen

KRAGERØ KIRKEKONTOR

Besøksadresse: B13, Ytre Strandvei 3

ANSATTE

Prost Trond Engnes

35 98 63 62 - 41 45 35 91
trond.engnes@kragero.kommune.no

Sokneprest Harald Magnus Monsen

35 98 63 60 - 90 07 65 44
harald.monsen@kragero.kommune.no

Sokneprest Harald Saanum Gulstad

35 98 63 67 - 99 72 40 54
harald.gulstad@kragero.kommune.no

Sekretær Kari Skarvang

35 98 63 61 - 416 33 056
menighetskontor@kragerokirkene.no

Kirkeverge Anne-Mette Bamle

35 98 63 64 - 91 81 01 48
anne-mette.bamle@kragero.kommune.no

Konsulent, kirkegårdssaker

Bertha Gautefall Hiis

35 98 63 63 - 40 47 73 36
bertha.hiis@kragero.kommune.no

Kantor Kragerø sokn, Robert Carding

35 98 09 15

Kantor Helle sokn, Robert Czyz

99 27 15 14

Kantor i Levangsheia og Skåtøy sokn

Jorunn Myre - tlf: 90 87 70 81

Menighetspedagog Kragerø sokn:

Jorunn Myre tlf. 90 87 70 81

Diakonimedarbeider Kragerø sokn:

Sven Ludvigsen tlf. 92 88 13 46

Kirketjenere Kragerø kirke:

Torgeir Dahl, 41 75 99 19
Svein Jonny B. Larsen, 47 30 31 27

Kirketjener Helle kirke:

Svein Jonny Blankenberg Larsen

Kirketjener Skåtøy kirke:

Per Oddvar Ødegaard, 48 03 23 42

Kirketjener Støle kirke:

Trond-Arild Johannessen tlf. 907 78 967

www.kragerokirkene.no

Jule ANDAKTEN

Stein Reinertsen
BISKOP I AGDER OG TELEMAR

IKKE FILOSOFENES GUD

*-men Gud
som er nær!*

Den kjente naturvitenskapsmannen og kristne filosofen Pascal skriver i sin dagbok om en hendelse som fikk stor betydning for han.

I nådens år 1654.

Mandag 23 november, den hellige pave og martyr Clemens og andre martyrs fest.

Fra omtrent halv elleve aften til omtrent en halv time etter midnatt.

Abrahams Gud, Isaks Gud, Jakobs Gud.

Ikke filosofenes og de lærdes Gud.

Visshet! Visshet! Følelse, Glede, fred.

Jesu-Kristi Gud.

Din Gud skal være min Gud (Ruth 1,16)

Hva var det Pascal oppdaget? Han oppdaget den store forskjellen det er på en gud som bare er inne i hodet til mennesker, og på Abrahams, Isaks og Jakobs Gud som kommer inn i vår verden. Julenatt kommer Gud så nært at vi kan se Gud. Ta på han, høre stemmen, ja, se hvordan Gud er. Vi så en sårbar Gud, overlatt i menneskenes hender og omsorg. Julen er det sterkeste beviset på at vi ikke tror på en gud som bare er inne i hodene til filosofene og de lærde. «Ordet ble menneske, og vi så Hans herlighet,» skriver Johannes.

Det var også en annen viktig oppdagelse Pascal gjorde. Det stopper ikke med at Gud kommer nær, det handler også om en relasjon mellom Gud og oss. «Din Gud skal være min Gud.» Gud ble menneske for å nå helt inn til oss. Gjennom dåpen og troen på Jesus blir dette en virkelighet.

«Alle som tok imot ham gav han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn.» (Joh 1)

Da Pascal døde, fant de en lapp sydd inn i frakken hans. Her hadde han sydd inn det som var aller viktigst i livet. På den lappen stod ikke de viktigste formlene han hadde oppdaget, men der stod ordene han hadde skrevet ned etter opplevelsen.

Abrahams Gud, Isaks Gud, Jakobs Gud.

Ikke filosofenes og de lærdes Gud.

Visshet! Visshet! Følelse, Glede, fred.

Jesu-Kristi Gud.

Velsignet jul!